

До Конституційного суду України
01033, м. Київ, вул. Жилинська, 14

Заявник: Громадська організація
«Автостоянка «Волна»
65069, м. Одеса, вул. Кишинівська 2 – а
м. т. 0677101301

КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ

(щодо тлумачення статей 82, 116, 118, 119, 123 Земельного кодексу України та статті 344 Цивільного кодексу України)

Позовною заявою юридична особа - Громадська організація «Автостоянка «Волна» яка починаючи з 2002 року користується спірною земельною ділянкою (ділянками) і просить Господарський суд Одеської області визнати право власності за правилами визначеними у ст. 344 ЦК України де зазначено: «особа, яка добросовісно заволоділа чужим майном і продовжує відкрито, безперервно володіти нерухомим майном протягом десяти років або рухомим майном – протягом п'яти років, набуває право власності на це майно (набувальна давність), якщо інше не встановлено цим кодексом».

Рішенням господарського суду Одеської області від 23 грудня 2015 року було відмовлено у задоволенні позовних вимог, Постановою Одеського апеляційного господарського суду від 17 лютого 2016 року рішення було залишено без змін, Вищий Господарський суд України Постановою від 20 квітня 2016 року відмовив у задоволенні касаційної скарги на вищенаведенні Рішення та Постанову.

Судами всіх вищенаведених інстанцій не прийнятий до уваги факт 20-ти річного користування ділянками встановлений Постановою Одеського апеляційного адміністративного суду від 20.06.2015 р.

Набуття права власності на земельну ділянку за набувальною давністю регулюється законом: є особа (юридична) – є ділянка, якою вона володіє з 12 березня 2002 року на підставі розпорядження Суворовської райдержадміністрації Одеської міської ради за № 242 р і є стаття 344 ЦК України, яка встановлює строк набуття права власності на нерухоме майно у 10 років для «ОСІБ».

Мотивуючи Рішення Господарського суду Одеської області від 23 грудня 2015 року та Постанову Одеського апеляційного господарського суду від 17 лютого 2016 року постанову суди посилалися на ст. 119 ЗК України, як на норму права, яка регулює відносини щодо набуття права власності за набувальною давністю, вельми вільно трактуючи дану статтю а також не досліджуючи тексту та смислу даної норми права.

Відповідно до ст 119 ЗК України «Громадяни, які добросовісно, відкрито і безперервно користуються земельною ділянкою протягом 15 років ...». Отже суб'єктом правовідносин, на які посилається суди першої і другої інстанції є громадяни, а не юридичні особи, якою являється позивач по даній справі.

01.01.2010 року де знов таки дається тлумачення застосування ст. 119 ЗК України з урахуванням п. 1 розділу IX «Прикінцевих положень» ЗК відповідно до якого **Громадяни** можуть набувати право власності на нерухомість починаючи з 1 січня 2017 року.

Нами неодноразово зазначалося однозначно, що позов поданий відповідно до ст. 344 ЦК України у якій набувачами права власності є **ОСОБИ** без зазначення їх статусу, як юридичних чи фізичних. Отже коло осіб на які розповсюджується ця норма права є абсолютно невизначеним і ніде ні у якій іншій нормі права України немає будь-якої конкретизації чи тлумачення цього питання. Посилання суду першої інстанції на те, що дана стаття ЦК (344) є відсилочною нормою права – безпідставне оскільки у частині тексту статті яка зазначає: «набуття права власності на земельну ділянку за набувальною давністю регулюється законом» не відсилає невизначене коло осіб до ст. 119 ЗК України, або до якоїсь іншої норми, а також аж ніяким чином не змінює час користування земельною ділянкою, що стає підставою набуття власності. Однак, апеляційний суд у обґрунтування своєї позиції послався додатково на лист ВСУ від 29.10.2008 року за № 19-3767/0/8-08 який також тлумачить дане питання відповідно до ст. 119 ЗК України, але й не тільки. Даний лист посилається на п. 8 «Прикінцевих та перехідних положень» щодо роз'яснення правил набуття права власності за набувальною давністю за ст. 344 ЦК України у тому числі і на земельні ділянки. Отже, ст. 119 ЗК України не є остаточним та виключним нормативним актом, який регулює дане питання.

Одеський апеляційний господарський суд у Постанові від 17 лютого 2016 року зазначає (а/с 4, 3 абзац знизу): «На теперішній час чинним законодавством України не передбачено можливості визнання права власності на земельну ділянку за давністю користування (набувальною давністю) за юридичними особами».

Представнику позивача у судовому засіданні однією із суддів було задано питання: (є у запису) «Чи знаєте ви хоч одне рішення, що набрало чинності яким би було визнане право власності на землю за набувальною давністю?» Гадаємо, що саме у цьому полягає проблема – відсутність судової практики при наявності правової норми при цьому обмеженні щодо набуття прав власності на землю не має в чинному законодавстві, але з огляду на вищенаведені юридичні особи не можуть набувати права власності на землю, тобто вони урізані в правах, порівняно з громадянами.

Вищий Господарський суд України у Постанові від 20 квітня 2016 року визнає що ст. 119 ЗК України регулює лише набуття права власності тільки громадянами, але при цьому вважає відмови в задоволенні позову судами першої та другої інстанції правомірними та обґрунтованими, а також посилається на ст. ст. 82, 116, 118, 123 Земельного кодексу України але не дає ніякої відповіді щодо порядку набуття права власності відповідно до цих статей.

Звичайно питання не просте і не чітко врегульоване, тому ми звертаємось до Конституційного суду України за роз'ясненнями правової ситуації навколо набуття права власності на земельну ділянку на підставі набувальної давності юридичними особами.

На підставі вищеприведеного, керуючись ст. 13, 42, 43, 49 Закону України «Про Конституційний суд», просимо суд надати наступні відповіді:

1. Чи взагалі існує інститут права набувальної власності на земельні ділянки для юридичних осіб?
2. Чи може юридична особа набувати право власності відповідно до ст. 344 Цивільного кодексу України?

3. Яким чином та на підставі чого можна застосувати норму, а саме ст. 119 Земельного кодексу України яка регулює правовідносини стороною яких є громадяни до позовної вимоги юридичної особи - Громадської організації?
4. Чи є вичерпними підставі набуття права власності згідно ст. 82 ЗК України?
5. Яким чином можливе набуття права власності відповідно до ст.ст. 116. 118. 123 ЗК України?
6. Чи є ст. 344 Цивільного кодексу України відсилочною нормою до ст. 119 Земельного кодексу України?

Додатки:

1. Копія Рішення господарського суду Одеської області від 23 грудня 2015 року
2. Копія Постанови Одеського апеляційного господарського суду від 17 лютого 2016 року
3. Копія Постанови Вищого господарського суду України від 20 квітня 2016 року.
4. Копія Постанови Одеського апеляційного адміністративного суду від 20 червня 2015 р.

Голова ГО «Автостоянка «Волна»

Є. О. Дуйко